

משרד הפנים

ועדת

הנחות בארנונה

2018

מהדורה חמישית, תשרי תשע"ט, אוקטובר 2018

אגף בכיר לתכנון ופתוח ההון האנושי
משרד הפנים 02-6701461

יחידות שטח משרד הפנים (מפעמים):

עמק יזרעאל והגליל העליון

אלה אילת, מועצה אזורית עמק יזרעאל, 04-6520110

גליל מערבי

אבי לנגביהיים, מועצה אזורית משגב 04-9904101

השרון

יונית סמולש, פתח תקוה 03-9286800

השפלה

הדס עבדת, שהם, 03-9723006

מישור יהודה

יאירה דונסקוי, רחובות, 08-9470066

ירושלים

יעל חקלאי-קאופמן, ירושלים, 02-6298014

יהודה ושומרון

דגנית פוקס, מעלה אדומים, 02-5900363

הדרום והנגב

חנה פסח־היימן, מועצה אזורית בני שמעון 08-6257925

משרד הפנים

הדרכת נבחרים • ברשויות המקומיות

ועדת הנחות מארנונה

2018

מהדורה חמישית
אלול תשע"ח, אוגוסט 2018

מערכת מרכזי הדרכה ופיתוח
בשלטון המקומי

מנהלת מפעם מישור יהודה, המתמחה
במינהל הכספי ברשויות

יאירה דונסקוי

ניהול הפקה וביצוע:

עו"ד דורון אגוזי

כתיבה:

ענבר גת שחם

עריכה:

שירי אקסלרוד

מפעם מעלה אדומים

הבאה לדפוס:

האמור בפרסום זה מהווה חומר עזר שנועד לסייע בלימוד הנושא. למען הסר ספק, אין הוא
בא במקום הנחיות הניתנות על-ידי הגורמים המוסמכים ואינו מהווה אסמכתא משפטית.
החומרים המתפרסמים מעודכנים למועד הפרסום בלבד.

את הפרסומים ניתן למצוא באתר:

www.moin.gov.il

www.mifamim.moin.gov.il

הכתיבה בלשון זכר הינה לשם הנוחות בלבד.

5	ברכת מנהלת מינהל הפיתוח
6	ברכת מנהל אגף בכיר לתכנון ופיתוח ההון האנושי
8	דבר מנהל המפעם
9	דבר יו"ר איגוד הגזברים
10	דבר העורך

פרק א. ההנחות השונות

12	1. הנחה של אזרח ותיק
13	2. הנחה בגין נכות
13	3. גמלת אסיר ציון
14	4. הנחה למקבל גמלת נכות
15	5. הנחה לעיוור
15	6. הנחה לעולה
16	7. הנחת זכאי לגמלה
16	8. הנחה בהתאם למבחן הכנסה
17	9. הנחת חסיד אומות עולם
17	10. הנחה להורה יחיד
18	11. הנחה לנזקק
18	12. הנחות לחיילים, נפגעי מלחמה ושוטרים ומשפחותיהם
20	13. הנחה למחזיק בעסק - הנחה בהתאם למבחן הכנסה

פרק ב. הוראות כלליות למתן הנחות

22	14. קביעת תנאים על ידי כל רשות
22	15. מינוי הועדה והרכבה
23	16. תנאי לקבלת הנחה
23	17. מניעת כפל ההנחות והנחה חלקית
23	18. פרסום ההחלטה

- 26 נספח 19 הנחיות ראשוניות למילוי טופס בקשה להנחה מארנונה למגורים
- 27 נספח 20 בקשה להנחה מתשלום ארנונה כללית לדירת מגורים לשנת הכספים 2018
- 29 נספח 21 בקשה לקבלת הנחת "אזרח ותיק"
- 30 נספח 22 בקשה לקבלת הנחת "נזקק"

ברכת מנהלת מינהל הפיתוח

ברכותי להיבחרכם לכהונה ברשויות המקומיות, כראשי רשויות וכחברי מועצה. התפקיד אליו אתם נכנסים בימים אלו מאפשר לכם הזדמנות וזכות יוצאת דופן לקחת חלק בהשפעה על אחד המרחבים המשמעותיים ביותר לחיי האזרחים בישראל - המרחב המוניציפאלי. אנו מאמינים כי בידי השלטון המקומי להביא את השינוי הגדול ביותר הנוגע ישירות לחיי אזרחי ישראל.

הסמכויות אשר ניתנו לכם ישפיעו על השירותים המוניציפליים של הרשות, על החינוך, על הקהילה אבל לא רק, תהיה לכם גם השפעה ישירה על פיתוחה של הרשות כארגון, פיתוח מנועי צמיחה כלכליים וראייה אזורית מעבר לתחומי הרשות המקומית.

על מנת לסייע לכם בתהליכים אלו, הקים משרד הפנים מינהל חדש - מינהל הפיתוח. המינהל הוקם כחלק מתפיסתו האסטרטגית החדשה של המשרד, השמה לנגד עינייה את היעד העליון של חיזוק הרשות המקומית והראייה האזורית, וזאת באמצעות פיתוח כלים ארגוניים וכלכליים למען הרשויות המקומיות.

מינהל הפיתוח עוסק בפיתוח וקידום איתנות ומציגות הרשויות המקומיות וזאת במטרה לשפר את רמת השירותים לתושב ולסייע בצמצום הפערים בין הרשויות המקומיות.

סט הכלים שאנו מעמידים לרשותכם עם כניסתכם לתפקיד, מתבסס על תפיסה משולבת של פיתוח ארגוני ופיתוח ההון האנושי ברשות המתבצע במקביל לצעדי פיתוח כלכלי ברשות, וזאת במטרה לתת מענה רחבי ורחב לצרכי הרשות.

אנו מאמינים כי הרשות, ככל ארגון, נסמכת על המשאב החשוב ביותר שלה - והוא ההון האנושי. באמצעות כלי הדרכה ויעוץ ארגוני, נסייע לכם לחזק את המנהיגות הארגונית ברשויות על מנת שיתמכו בתהליכים האסטרטגיים לקידום הרשות המקומית. הכשרת נבחרי הציבור הוכחו כאפקטיביות לאחר הבחירות האחרונות ואני ממליצה לכם בחום להשתתף בהכשרות המוצעות לנבחרי הציבור לאורך הקדנציה.

בהזדמנות זו אני מבקשת להודות לאגף בכיר לתכנון ופיתוח ההון האנושי ולמערכת המפעמים על הכנת מדריך זה ובניית מערך הכשרה מקצועית נלווית לטובת נבחרי הציבור ובעלי התפקידים המרכזיים ברשויות.

בשם מינהל הפיתוח אני מזמינה אתכם להיפגש ולנהל שיח של שותפים לדרך החשובה שאתם מתחילים היום.

בברכה,

אדית בר

מנהלת מינהל הפיתוח

ברכת מנהל אגף בכיר לתכנון ופיתוח

ההון האנושי

נבחרים, מנהלים ועובדים יקרים,

ראשית ברכות והצלחה רבה לנבחרים החדשים, ולמנהלים ועובדים שהשתלבו בתפקידים בשלטון המקומי - מתרגשים יחד אתכם, נסייע כך שהנחיתה תהיה רכה ככל שניתן.

אני מאמין שאנחנו פועלים בתקופה היסטורית ביחסי השלטון המרכזי והמקומי ובתוך זה בין משרד הפנים והרשויות המקומיות. שינויים מבניים ומהלכים חדשים משפיעים וישפיעו ביתר שאת על אורחות חיינו בשנים הבאות.

אחד השינויים המרכזיים מתקיים בכל הקשור להתייחסות לכח האדם, להון האנושי העובד בשלטון המקומי. רק לפני כחמש שנים ההתייחסות הייתה מכאנית-טכנית. כח אדם שצריך להפעיל מולו תהליכי רגולציה ובקרה. מאז 2013 אנחנו עדים לשינוי משמעותי שבא לידי ביטוי בתכניות הסיוע והפיתוח של ההון האנושי בהובלת משרד הפנים. המשרד, מוביל את הדרך ביישום החלטת הממשלה המשמעותית 'עתודות לישראל' שקבעה כי משרדי הממשלה יפעלו על מנת להשקיע באופן שיטתי בהון האנושי העובד במגזר הציבורי.

המשרד מפעיל היום ארבעה מרכזי הכשרה להכשרת עשרות צוערים מידי שנה במסגרת תכנית הדגל - 'צוערים לשלטון המקומי'. לצד תכנית זו, המייצרת ערוץ הזנה איכותי לדרגי הכניסה, המשרד מפעיל תכנית מנהיגות לסגל הבכיר בשלטון המקומי - 'מקום' - עשרות מבוגרי התכנית הראשונים מובילים תהליכי שינוי במרחב המקומי בסיוע חבריהם מרשת 'עתודות לישראל'.

מתוך הבנה כי השקעה בהון האנושי, עמוקה ככל שתהיה, תהא חסרה ללא השקעה בהון הארגוני - המשרד החל בשנה האחרונה בהפעלת תהליכי שינוי ארגוני ופיתוח תשתיות מצוינות. השקעה חסרת תקדים בתקציב ליצירת מבנה ארגוני בר קיימא ותהליכי עבודה המתאימים למאה ה-21 ברשויות המקומיות.

לסיום, אני רוצה להודות למערכת המפעמים על הפקת סדרת החוברות הללו, מפעל ידע חשוב למי שירצה להתמקצע בהובלת אחד הארגונים המורכבים ביותר לניהול הרשות המקומית. בהמשך למפעל הידע נקיים הכשרות לנבחרים החדשים והתמקצעות ליו"ר ועדות. כל זאת לצד הכשרה מתמשכת לבעלי תפקידים בכירים ברשות המקומית.

תודה לשר, למנכ"ל ולראש מינהל הפיתוח במשרד שללא הירתמותם היומיומית בהגדרת חזון ובשחרור חסמים לא יכולנו להשיג את שהשגנו.
תודה לצוות הנהדר באגף לפיתוח ההון האנושי במטה וביחידות השטח.

בהערכה רבה,

רועי דהן

מנהל אגף בכיר תכנון ופיתוח ההון האנושי ברשויות המקומיות

חברי מועצה וחברי ועדה נכבדים,

המפעם לאזור מישור יהודה, בסיוע האגף הבכיר תכנון ופיתוח הון אנושי במשרד הפנים, הפיק וכתב חוברות הדרכה לחברי ועדות ברשויות המקומיות. בימים אלה (2018) הוצאנו לאור מהדורה חמישית ומעודכנת לחוברות אלה, העוסקות בנושאים: כספיים, משפטיים (מכרזים) וחירום ברשות:

- ועדת כספים
- ועדת תמיכות
- **ועדות הנחות בארנונה**
- ועדת ערר על קביעת ארנונה
- ועדת מכרזים
- ועדת חירום

בחוברת זו, **"ועדת הנחות בארנונה"**, כללנו מידע מקיף הנוגע לסדרי עבודת הוועדה, שהיא ועדת חובה ברשות. פרסום זה הינו אחד מתוך 18 פרסומים מסדרת הנבחרים 2018.

מידע מקיף ועדכני לנבחר ברשות מקומית קיים בפרסום האב מסדרת הנבחרים 2018: **"המדריך לנבחר ברשות המקומית"**.

אני תקווה שחוברת זו תתרום להכשרתכם כחברי ועדת **הנחות בארנונה**, ותיתן בידיכם את המידע והכלים הדרושים למילוי תפקידכם הציבורי בהצלחה.

בהפקת המהדורה החמישית לחוברת זו הושקעו מאמצים רבים של אישים וגופים שונים, ולכולם שלוחה תודתי והערכתי.

בברכה,

יאירה דונסקוי

מנהלת מפעם מישור יהודה,

מפעם מתמחה במינהל כספי ברשויות

נבחר יקר,

ברכות על בחירתך, אין ספק כי זוהי זכות גדולה להיבחר ולהיות חבר במועצת הרשות המקומית. המועצה ממלאת תפקידים מגוונים במרחבי פעולה שונים, ומשכך - היא בעלת סמכויות רחבות, מעוררת ענין רב ואחריות גדולה לחבריה. מועצת הרשות המקומית הינו הפרלמנט המקומי ועוסקת בחקיקה בענייני סדר ציבורי, תשלומי חובה מקומיים, וכן דנה בנושאים ציבוריים שונים. היא דנה ומחליטה בעניינים הקשורים לתוכניות עבודה, תקציב, בקרה, ביקורת ועוד. ההחלטות במועצת הרשות מתקבלות, בדרך כלל, לאחר דיונים מעמיקים בוועדות הרשות השונות, בשיתוף בעלי התפקידים הרלוונטיים.

חוברת זו, עוסקת בענייני ההנחות הנדונים בין היתר גם בוועדת ההנחות בארנונה. החוברת באה למלא ידע בסיסי וחיוני של כל חבר מועצה הבא לעסוק בענייני ההנחות בארנונה ברשויות המקומיות בישראל.

סוגיית הארנונה ומתן ההנחות בארנונה סבוכה ונשענת על הוראות חוק ומנוסחת באופן משפטי. החוברת מנסה לתמצת ולפשט את המידע הרלוונטי ולתרגם את הנוסח המשפטי לשפת המעשה, כך שנבחר הציבור, חבר מועצת הרשות, יוכל למלא את תפקידו עם הבנה של מושגי היסוד בנושא הרלוונטי. מובן שאין החוברת מכסה את כל המידע האפשרי בתחום, וספק אם יש מקור מוסמך המסוגל לספק כיסוי רחב שכזה.

החוברת כוללת סקירה מתומצתת של ההנחות בארנונה ושל סמכויותיה וסדרי עבודתה של ועדת ההנחות. אני משוכנע כי חוברת זו תהווה כלי חיוני לנבחר הציבור בעת שיידרש לעסוק בתחום חשוב ומורכב זה. חשוב לציין כי לרשות נבחר הציבור עומדים, בנוסף למידע שבחוברת, אנשי המקצוע הרלבנטיים בגזברות ובמחלקה המשפטית אשר ישמחו להרחיב, לפרט ולסייע לכל נבחר ציבור בקשר עם סוגיה ספציפית שנותרה לא פתורה ו/או ללא מענה.

ראויים להערכה ולתודה כל השותפים להפקת חוברת זו במסגרת סדרת הפרסומים להכשרת הנבחרים ברשויות המקומיות בישראל.

בברכה,

תומר ביטון, רו"ח

יו"ר איגוד הגזברים

חוברת זו מיועדת להדרכת נבחרי ציבור ברשויות המקומיות ועניינה הנחות ארנונה. בחוברת זו נעסוק בהנחות השונות, הן בהנחות החובה והן בהנחות הרשות. בפרק הראשון לחוברת נדון בהנחות השונות בהתאם לתקנות ההסדרים במשק המדינה (הנחה מארנונה), התשנ"ג - 1993 (אשר ייקראו: "תקנות ההנחה"). בפרק השני נדון בהוראות הכלליות למתן ההנחות. כנספחים צורפו דוגמאות של טפסים רלבנטיים לצורך קבלת ההנחות. כל רשות מקומית מכינה טפסים המתאימים לה על בסיס הדוגמא שבתקנות. אנו בחרנו להביא את הטפסים, כפי שהוכנו על ידי עיריית רחובות - אך כמובן שלכל רשות שמורה הזכות להוסיף ולגרוע, בהתאם לדרישות ולצרכים ובהתאם לדין. הספר מיועד לנבחרי הציבור, אך אנו תקווה כי גם נושאי תפקידים נוספים ימצאו בה ענין ותועלת. שלמי תודות ליאירה דונסקוי, מנהלת מפעם מישור יהודה ולצוות המפעם וכן לענבר גת-שחם ולשירי אקסלרוד. ולסיום, ברצוני לציין, כי זוהי חוברת הדרכה בלבד והאמור בה אינו מהווה ייעוץ משפטי או אסמכתא משפטית לגבי עמדת הרשויות המקומיות או לגבי עמדת משרד הפנים.

בברכה,

דורון אגוזי

עו"ד

doron@actcom.net.il

פרק א'

ההנחות השונות

ההנחות השונות

1. הנחה של אזרח ותיק

ההנחה הראשונה המנויה בתקנות ההנחה¹ היא הנחה הניתנת לאזרח ותיק, תושב ישראל, שהגיע, לפי הרישום במרשם האוכלוסין, לגיל הפרישה - גיל הפרישה הוא גיל 67 לגבר וגיל 62 לאישה.²

בהתאם לתקנות ההנחה³, מועצת הרשות המקומית רשאית לקבוע הנחה מסכום הארנונה הכללית לגבי אזרח ותיק המקבל על-פי חוק הביטוח אחת מקיצבאות אלה: קיצבת זיקנה או קיצבת שאירים, קיצבת תלווים או נכות בשל פגיעה בעבודה. אזרח ותיק זה יקבל הנחה שאינה עולה על 25 אחוזים. הנחה זו מוגבלת לגבי 100 מ"ר בלבד משטח הנכס.

כמו כן, נקבע בתקנות⁴, כי אם בנוסף לקיצבה שבפסקת משנה (א) מקבל אותו אזרח ותיק גימלת הבטחת הכנסה - כי אז הוא זכאי להנחה בשיעור עד 100 אחוזים. אף הנחה זו מוגבלת לגבי 100 מ"ר בלבד משטח הנכס.

בסעיף 9 לחוק האזרחים הותיקים נקבע כי אזרח ותיק זכאי להנחה בתשלומי ארנונה החלים על הדירה המשמשת למגוריו; כן נקבע כי ההנחה לפי סעיף קטן (א) תינתן לאזרח ותיק בשיעור של 30%; ואם משתלמת לו גמלה לפי חוק הבטחת הכנסה, התשמ"א - 1980 (להלן - חוק הבטחת הכנסה) - בשיעור של 100%.

הנחה זו מותנית בתנאים הבאים:

- א. ההנחה תינתן לאותו אזרח ותיק בעד דירת מגורים אחת בלבד;
- ב. ההנחה תינתן רק לאזרח ותיק אחד אף אם גרים בדירה יותר מזכאי אחד;
- ג. ההנחה תינתן גם כאשר רק אחד מבני הזוג המתגוררים באותה דירת מגורים הוא אזרח ותיק;
- ד. ההנחה תינתן רק לאזרח ותיק שסך כל הכנסותיו, מכל מקור שהוא, אינו עולה על השכר הממוצע כפי שפורסם לאחרונה לפני הגשת הבקשה להנחה; גרים בדירה יותר מאזרח ותיק אחד, תינתן ההנחה רק אם סך כל הכנסות המתגוררים באותה דירה, מכל מקור שהוא, אינו עולה על 150% מהשכר הממוצע;

¹ תקנות ההסדרים במשק המדינה (הנחה מארנונה), התשנ"ג - 1993. ק"ת 5503, התשנ"ג (25.2.1993), עמ' 419. נוסח התקנות מובא כנספח לחוברת זו.

² נקבע בחוק האזרחים הותיקים, התש"ן - 1989, ס"ח 1295, התש"ן (28.12.1989), עמ' 26 וכן בחוק גיל פרישה, התשס"ד - 2004, ס"ח 1919, התשס"ד (18.1.2004), עמ' 46.

³ סעיף 2 (א)(1)(א)

⁴ סעיף 2 (א)(1)(ב)

ה. ההנחה תינתן על פי בקשה בכתב חתומה בידי המבקש, הכוללת את הפרטים והמסמכים שקבעה הרשות המקומית לענין זה, שהגיש המבקש לרשות המקומית שבתחומה נמצאת דירת המגורים שבה הוא מתגורר, או על פי הצהרה בכתב של המבקש כי מתקיימים לגביו התנאים המפורטים בפסקה (4).

2. הנחה בגין נכות

בהתאם לתקנות ההנחה, נכה הזכאי לקיצבה חודשית מלאה, אשר דרגת אי כושר השתכרותו היא בשיעור 75 אחוזים ומעלה זכאי להנחה שאינה עולה על 80 אחוזים.⁵

נכה אשר טרם קבלת קיצבת הזיקנה נקבעה לו לצמיתות דרגת אי-כושר השתכרות בשיעור של 75% ומעלה - זכאי להנחה שאינה עולה על 80 אחוזים.⁶

כמו כן, נכה אשר דרגת נכותו הרפואית המוכחת על פי כל דין היא בשיעור 90 אחוזים ומעלה, או מי שטרם קבלת קצבת הזקנה נקבעה לו נכות כאמור - זכאי להנחה שאינה עולה על 40 אחוזים.⁷

3. גמלת אסיר ציון

בהתאם לתקנות ההנחה, הזכאי לגמלה כאסיר ציון או כבן משפחה של הרוג מלכות - זכאי להנחה שלא תעלה על 66 אחוזים לגבי 70 מטרים רבועים משטח הנכס;⁸ עלה מספר בני המשפחה הגרים עם הזכאי על ארבעה - הנחה, כאמור, לגבי 90 מטרים רבועים משטח הנכס. הזכאות לגמלה כאסיר ציון או כבן משפחה של הרוג מלכות נקבעת לפי חוק.⁹

הגדרת אסיר ציון

“אסיר ציון” - כל אחד מאלה:

(1) מי שהיה במאסר או שהיה ששה חדשים לפחות במעצר או בהגליה בגלל פעילותו הציונית בארץ שבה פעילות זאת היתה אסורה, והכל אם הוא אזרח ישראלי מכוח שבות ותושב ישראלי;

(2) מי שהיה במאסר או שהיה ששה חדשים לפחות במעצר או בהגליה בארץ אויב בגלל יהדותו או בגלל יחסי האיבה של אותה ארץ כלפי ישראל, והכל אם הוא אזרח ישראלי מכוח שבות ותושב ישראלי;

⁵ תקנה 2(א)(2)

⁶ תקנה 2(א)(2)

⁷ תקנה 2(א)(3)

⁸ תקנה 2(א)(4)

⁹ חוק התגמולים לאסירי ציון ולבני משפחותיהם, התשנ”ב-1992. ס”ח 1395, התשנ”ב (9.4.1992), עמ’ 205.

- (3) מי שנמצא במאסר, במעצר או בהגליה בשל סיבה מהסיבות האמורות בפסקאות (1) ו-2, או שהוא נאסר, נעצר או הוגלה כאמור ונעלמו עקבותיו וחלפו ששה חדשים מיום מעצרו, והכל אם חוק השבות, התשי" - 1950, היה חל עליו;
- (4) מי שהיה תושב ארץ ישראל לפני הקמת המדינה ובשל פעילותו למען הקמת המדינה היה במאסר או שהיה שישה חודשים לפחות במעצר או בהגליה והכל אם הוא אזרח ישראלי ותושב ישראל;

הגדרת הרוג מלכות

"הרוג מלכות" - כל אחד מאלה:

- (1) מי שלאחר קום המדינה הוצא להורג או הומת בידי שלטונות מדינה זרה בגלל פעילותו הציונית;
- (2) מי שלאחר קום המדינה הוצא להורג או הומת בארץ אויב, בידי שלטונות אותה ארץ או בידי ארגון עוין, בגלל זיקתו לישראל או בגלל יהדותו או בגלל יחסי האיבה של אותה ארץ כלפי ישראל;

4. הנחה למקבל גמלת נכות

בהתאם לתקנות ההנחה, המקבלים גמלה נכות, בהתאם לרשימה המפורטת, * זכאים להנחה שלא תעלה על 66 אחוזים לגבי 70 מטרים רבועים משטח הנכס; עלה מספר בני המשפחה הגרים עם הזכאי על ארבעה - הנחה, כאמור, לגבי 90 מטרים רבועים משטח הנכס.

להלן הרשימה:

- א. המקבל גמלת נכות לפי חוק נכי רדיפות הנאצים, התשי"ז - 1957.¹⁰
- ב. המקבל גמלת נכות המשולמת על ידי ממשלת גרמניה בשל רדיפות הנאצים בהתאם לחוק הפדרלי לפיצויים (BEG) מהשנים 1953-1965, למי שהוכחה זכאותו כאמור, להנחת דעתה של הרשות המקומית.¹¹
- ג. המקבל גמלת נכות המשולמת על ידי ממשלת הולנד בשל רדיפות הנאצים בהתאם לחוק הגמלאות ההולנדי לנפגעי רדיפות 1940-1945 (WUV), למי שהוכחה זכאותו כאמור, להנחת דעתה של הרשות המקומית.¹²

¹⁰ תקנה 2(א)(4)(ב)

¹¹ תקנה 2(א)(4)(ג)

¹² תקנה 2(א)(4)(ד)

ד. המקבל גמלת נכות המשולמת על ידי ממשלת אוסטרליה בשל רדיפות הנאצים בהתאם לחוק האוסטרי לתמיכה בקרבנות (OGF) שנחקק בהקשר לחוק התגמולים עבור קרבנות המלחמה.¹³

ה. המקבל גמלת נכות המשולמת על ידי ממשלת בלגיה לפי החוק הבלגי משנת 1954 בהקשר לקצבאות פצועים של הקרבנות האזרחיים של המלחמה -1940-1945.¹⁴

5. הנחה לעיוור

בהתאם לתקנות ההנחה, בעל תעודת עיוור לפי חוק שירותי הסעד¹⁵ - זכאי להנחה שאינה עולה על 90 אחוזים.¹⁶

תעודת עיוור / לקוי ראייה ניתנת בהתאם להוראות תע"ס.¹⁷

6. הנחה לעולה

בהתאם לתקנות ההנחה, עולה זכאי להנחה שאינה עולה על 90 אחוזים לגבי 100 מטרים רבועים בלבד משטח הנכס למשך 12 חודשים מתוך 24 החודשים המתחילים ביום שנרשם במרשם האוכלוסין כעולה על פי חוק השבות, התשי"ו-1950.

מי שניתנה לו תעודה של אזרח עולה מהמשרד לקליטת העלייה - זכאי להנחה שאינה עולה על 90 אחוזים לגבי 100 מטרים רבועים בלבד משטח הנכס וזאת למשך 12 חודשים מתוך 24 חודשים המתחילים ביום קבלת המעמד כקבוע בתעודה האמורה.¹⁸

כמו כן, עולה התלוי בעזרת הזולת הזכאי, על פי אישור המוסד לביטוח לאומי, לגמלה מיוחדת לעולה או לגמלת סיעוד לעולה, לפי הסכם למתן גמלאות מיוחדות שנערך בין המוסד לביטוח לאומי לבין ממשלת ישראל, לפי סעיף 9 לחוק הביטוח - זכאי להנחה שאינה עולה על 80 אחוזים. המוסד לביטוח לאומי ימציא למחזיק, על פי בקשתו, תעודה המעידה על זכאות לפי פסקה זו.¹⁹

¹³ תקנה 2(א)(4)(ה)

¹⁴ תקנה 2(א)(4)(ו)

¹⁵ חוק שירותי הסעד, התשי"ח-1958. ס"ח 249, התשי"ח (28.3.1958), עמ' 103

¹⁶ תקנה 2(א)(5).

¹⁷ הנחיות והוראות המנהל הכללי של משרד הרווחה (תקנון לעבודה סוציאלית תע"ס), כתוקפן מזמן לזמן, המצויות לעיון הציבור בלשכות הסעד ובלשכות המחוזיות של המשרד האמור. **תקנות שירותי הסעד (טיפול בנזקקים), התשמ"ו - 1986**. ק"ת 4926, התשמ"ו (18.4.1986), עמ' 809. לקבלת הנחיות ופרטים לגבי תעודת עיוור אתר משרד הרווחה - <http://www.molsa.gov.il/Populations/Disabilities/Blindness/BlindCertificate>

¹⁸ תקנה 2(א)(6).

¹⁹ תקנה 2(א)(א6).

7. הנחת זכאי לגמלה

בהתאם לתקנות ההנחה, מי שזכאי לאחת הגמלאות המפורטות להלן - זכאי להנחה שאינה עולה על 70 אחוז.²⁰

(א) גמלה להבטחת הכנסה לפי חוק הבטחת הכנסה, התשמ"א-1980;

(ב) תשלום לפי חוק המזונות (הבטחת תשלום), התשל"ב - 1972 ;

(ג) גימלת סיעוד, לפי פרק ו' לחוק הביטוח;

8. הנחה בהתאם למבחן הכנסה

תקנות ההנחה מאפשרות קבלת הנחה בהתאם למבחן הכנסה. בנושא זה קיימת הנחה בשיעור שנקבע בטבלה נפרדת ובהתאם למספר הנפשות בבית.²¹

להלן הטבלה המצורפת כתוספת לתקנות:²²

תוספת ראשונה (תקנה 2(א)(8))

חכנסה חורשית ממוצעת בשקלים חרשים בשנת חכספים 2017				מס' נפשות	
מעל 3,689 עד 5,000	מעל 3,263 עד 3,689	מעל 2,838 עד 3,263	מעל 2,838 עד 2,838	1	עד 2,838
מעל 5,533 עד 7,500	מעל 4,895 עד 5,533	מעל 4,256 עד 4,895	מעל 4,256 עד 4,256	2	עד 4,256
מעל 6,419 עד 8,700	מעל 5,678 עד 6,419	מעל 4,938 עד 5,678	מעל 4,938 עד 4,938	3	עד 4,938
מעל 7,304 עד 9,901	מעל 6,462 עד 7,304	מעל 5,619 עד 6,462	מעל 5,619 עד 5,619	4	עד 5,619
מעל 9,050 עד 12,266	מעל 8,006 עד 9,050	מעל 6,962 עד 8,006	מעל 6,962 עד 6,962	5	עד 6,962
מעל 10,795 עד 14,632	מעל 9,550 עד 10,795	מעל 8,304 עד 9,550	מעל 8,304 עד 8,304	6	עד 8,304
עד 20%	עד 40%	עד 60%	עד 80%	שיעור חחנחה	
מעל 12,541 עד 16,998	מעל 11,094 עד 12,541	מעל 9,647 עד 11,094	מעל 9,647 עד 9,647	7	עד 9,647
מעל 14,286 עד 19,364	מעל 12,638 עד 14,286	מעל 10,990 עד 12,638	מעל 10,990 עד 10,990	8	עד 10,990
מעל 16,032 עד 21,730	מעל 14,182 עד 16,032	מעל 12,332 עד 14,182	מעל 12,332 עד 12,332	9	עד 12,332
עד 2,559 לנפש	עד 1,750 לנפש	עד 1,548 לנפש	עד 1,346 לנפש	10 ומעלה	
עד 30%	עד 50%	עד 70%	עד 90%	שיעור חחנחה	

²⁰ תקנה 2(א)(7).

²¹ תקנה 2(8).

²² תוספת ראשונה לתקנות

9. הנחת חסיד אומות עולם

בהתאם לתקנות ההנחה, חסיד אומות העולם לרבות בן זוגו או מי שהיה בן זוגו, היושב בישראל - זכאי להנחה שאינה עולה על 66 אחוזים.²³

בפסקה זו, "חסיד אומות העולם" - מי שהוכר כחסיד אומות העולם בידי רשות הזכרון י"ד ושם".²⁴

10. הנחה להורה יחיד

בהתאם לתקנות ההנחה, "הורה יחיד" או שהוא הורה יחיד לילד המתגורר איתו המשרת שירות סדיר או מתנדבת בשירות הלאומי, כל עוד הם משרתים כאמור, ובתנאי שגילם אינו עולה על 21 שנה - זכאי להנחה שאינה עולה על 20 אחוזים.²⁵

הגדרת "הורה יחיד" ניתנת בסעיף 1 לחוק משפחות חד-הוריות, התשנ"ב - 1992²⁶ -

תושב ישראל אשר בהחזקתו ילד הנמצא עמו ואשר נתקיים בו אחד מאלה:

(1) הוא אינו נשוי ואין אדם הידוע בציבור כבן זוגו;

(2) הוא נשוי ומתקיים בו האמור באחת מפסקאות המשנה (א), (ב) או (ג), ובתנאי שאין אדם אחר הידוע בציבור כבן זוגו;

א. הוא חי בנפרד מבן זוגו תקופה של שנתיים לפחות ופתח בהליך על פי דין להשתחרר מקשר הנישואין ופעל במסגרת הליך זה שנתיים לפחות;

ב. היא עגונה, כמשמעותה בסעיף 1 לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה - 1995 ;

ג. היא חיה בנפרד מבן זוגה, שהתה במקלט לנשים מוכות 90 ימים לפחות, מתוך תקופה של שנים עשר חודשים שתחילתה ביום הראשון לשהותה במקלט כאמור, פתחה בהליך על פי דין להשתחרר מקשר הנישואין ופעלה במסגרת הליך זה במשך שישה חודשים לפחות; ואולם אישה תהא פטורה מפתחת הליך כאמור אם לשכת הסעד אישרה כי יש בכך כדי לסכן את חייה או את חיי ילדה;

(3) הוא עולה חדש שנמצא בארץ למעלה משנה ופחות משנתיים ובן-זוגו לא עלה לארץ ואף אינו שוהה בה ובתנאי שאין לו בן זוג אחר.

²³ תקנה 2(א)(9).

²⁴ רשות הזכרון י"ד ושם" הינה גוף סטטוטורי שהוקם מכח חוק זכרון השואה והגבורה יד ושם, תשי"ג - 1953. סעיף 1 (9) לחוק יד ושם קובע כי תוקם רשות זכרון, יד ושם, בין היתר, לחסידי אומות העולם ששמו נפשם בכפם להצלת יהודים". סעיף 2 לחוק, המפרט את תפקידי יד ושם וסמכויותיו, קובע בסעיף קטן (4 א): "להעניק לחסידי אומות העולם אזרחות כבוד, ואם הלכו לעולמם אזרחות זכרון, של מדינת ישראל, לאות הוקרה על פועלם".

²⁵ תקנה 2(א)(10).

²⁶ ס"ח 1390, התשנ"ב (24.3.1992), עמ' 14.

11. הנחה לנזקק

בהתאם לתקנות ההנחה, "נזקק" - זכאי להנחה שאינה עולה על 70 אחוזים.²⁷

לענין זה, "נזקק" - מחזיק:

(1) שנגרמו לו הוצאות חריגות, גבוהות במיוחד בשל טיפול רפואי חד-פעמי או מתמשך, שלו או של בן משפחתו;

(2) שקרה לו אירוע אשר הביא להרעה משמעותית בלתי צפויה במצבו החומרי.

המבקש הנחת "נזקק" ימציא בקשה חתומה. טופס הבקשה יועבר לגזבר, ולמנהל מחלקת הרווחה שיעבירו להחלטת הועדה, בצירוף חוות דעת בכתב.

ועדת ההנחות תקבע את זכאותו של מבקש הנחה, ואת שיעורי ההנחה, בהסתמך על טופס הבקשה וחוות הדעת. בהתאם לתקנות, על הועדה ליתן החלטתה, בכתב, בצירוף נימוקים.

כן קובעות התקנות כי מבקש ימציא פרטים או מסמכים נוספים לצורך דיון בבקשתו, לפי דרישת הגזבר או מנהל מחלקת הרווחה או הועדה. כמובן שסירוב להמציא מסמכים או פרטים עלול להביא לדחיית הבקשה להנחה.

12. הנחות לחיילים, נפגעי מלחמה ושוטרים ומשפחותיהם

תקנות ההנחה קובעות, כי מחזיק בנכס שנתקיימו לגביו התנאים המפורטים להלן, יהיה זכאי להנחה מארנונה כללית שהוטלה על הנכס באותה שנת כספים, בשיעורים כמפורט להלן.²⁸

(1) הנחה של 100 אחוזים למחזיק שהוא -

(א) חייל - כל עוד הוא חייל, עד תום ארבעה חודשים מיום שחרורו;²⁹

(ב) הורה של חייל המוכיח, להנחת דעתה של הרשות המקומית שבמקום מגוריו, כי פרנסתו היתה על החייל סמוך לפני תחילת שירותו, וכי אין לו פרנסה למחייתו ואין הוא מסוגל להשיגה כל עוד הוא מצוי במצב האמור, ובתנאי שהחייל פטור מתשלום מארנונה לפי פסקת משנה (א);

(ג) מתנדבת בשירות לאומי - כל עוד היא משרתת;

²⁷ תקנה 7

²⁸ תקנה 14 ד, 14 ה. תקנות אלו הן חלק מפרק ה' 2 לתקנות ההנחה, אשר הוספו בשנת 1998 לחוק ואשר הוראותיהן דומות להוראות חוק הרשויות המקומיות (פטור חיילים, נפגעי מלחמה ושוטרים מארנונה), התשי"ג - 1953. שני החיקוקים חלים במקביל.

²⁹ המדובר בחייל בשירות חובה ולא בשירות קבע. ר' לענין זה בג"צ 3675/97, סא"ל יצחק הוכמן נ' עיריית רעננה (פס"ד מיום 18.7.1996).

- (ד) משרת בשירות האזרחי במסלול מלא כמשמעותו בתקנה 3 לתקנות שירות אזרחי - כל עוד הוא משרת;
- (ה) משרת בשירות האזרחי המשמר במסלול מלא הכולל שירות של 40 שעות שבועיות בממוצע בתקופה של 12 חודשים - כל עוד הוא משרת.
- (ו) משרת בשירות אזרחי - בטחוני - כל עוד הוא משרת.
- (2) הנחה של שלושה רבעים למחזיק שהוא משרת בשירות אזרחי - חברתי המשרת 30 שעות שבועיות בממוצע במשך שנתיים - כל עוד הוא משרת.
- (3) הנחה של שני שלישים למחזיק שהוא -
- (א) נכה הזכאי לתגמולים או למענק לפי חוק הנכים (תגמולים ושיקום), התשי"ט 1959 - [נוסח משולב];
- (ב) נכה הזכאי לתגמולים לפי חוק נכי המלחמה בנאצים, התשי"ד - 1954;
- (ג) זכאי לתגמולים לפי חוק המשטרה (נכים ונספים), התשמ"א - 1981;
- (ד) בן משפחה של חייל שנספה במערכה הזכאי לתגמולים לפי חוק משפחות חיילים שנספו במערכה (תגמולים ושיקום), התשי"ו-1950;
- (ה) זכאי לתגמולים לפי חוק שירות בתי הסוהר (נכים ונספים), התשמ"א-1981;
- (ו) זכאי לתגמולים לפי חוק התגמולים לנפגעי פעולות איבה, התש"ל - 1970;
- (ז) ביום תחילתן של תקנות אלה, היה זכאי להנחה לפי סעיף 3 לחוק הרשויות המקומיות (פטור חיילים נפגעי מלחמה ושוטרים מארנונה), התשנ"ג-1993 (להלן - חוק הפטור), כל עוד הוא זכאי לפי סעיף זה בחוק הפטור - גם אם יבוטל.
- (4) הנחה של 50 אחוזים למחזיק שהוא -
- (א) משרת בשירות האזרחי במסלול מפוצל כמשמעותו בתקנה 3 לתקנות שירות אזרחי - כל עוד הוא משרת;
- (ב) משרת בשירות האזרחי המשמר במסלול מפוצל הכולל שירות של 20 שעות שבועיות בממוצע בתקופה של 24 חודשים - כל עוד הוא משרת.
- עם זאת, התקנות מסייגות וקובעות כי המחזיק בנכס ששטחו עולה על 70 מטרים רבועים לא יהיה זכאי להנחה זו, אלא לגבי 70 מטרים רבועים בלבד; עלה מספר בני משפחתו של המחזיק והגרים עמו על ארבעה - תינתן הנחה, כאמור, לגבי 90 מטרים רבועים בלבד.

13. הנחה למחזיק בעסק - הנחה בהתאם למבחן הכנסה

בהתאם לתקנות ההנחה, הועדה רשאית לתת הנחה למחזיק בעסק, בהתאם למבחן ההכנסה.³⁰

ההנחה מותנית בכל התנאים הבאים במצטבר:

- (1) הוא בעל העסק ואין הוא בעל עסק נוסף;
  - (2) שטחו של העסק אינו עולה על 75 מטרים רבועים;
  - (3) מלאו לו 65 שנים ובאשה - 60 שנה;
  - (4) הוא עוסק שמחזור העסקאות שלו בכל עסקיו אינו עולה על 240,000 שקלים חדשים; הסכום האמור יהיה צמוד למדד המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה הידוע בתחילת כל שנת כספים; בפסקה זו, "עוסק" ו"מחזור עסקאות של עוסק" - כמשמעותם בחוק מס ערך מוסף, התשל"ו - 1976;
  - (5) הוא זכאי להנחה מארנונה, לפי תקנה 2(8) - "מבחן ההכנסה", בעד דירת המגורים שבה הוא מחזיק.
- התקנות קובעות כי ההנחה שתינתן למי שזכאי לכך לפי תקנת משנה (א) תהיה עד השיעור שניתן לו באותה שנת כספים על דירת המגורים שבחזקתו, ותינתן לגבי 40 המטרים הרבועים הראשונים של שטח העסק.

הוראות כלליות למתן הנחות

1. קביעת תנאים על ידי כל רשות

תקנות ההנחה קובעות כי בקביעת שיעור ההנחה על פי המבחנים שבתקנה 2(1) עד 10), רשאית המועצה להתחשב במצבו החומרי של המחזיק ולצורך זה אף לקבוע תנאים ומבחני משנה לזכאות להנחה לפי כל אחת מהפסקאות האמורות.³¹

2. מינוי הועדה והרכבה

מועצת הרשות המקומית תמנה את ועדת ההנחות.³²

הרכב ועדת ההנחות נקבע אף הוא בתקנות ההנחה.³³

בעיריה - חברי הועדה יהיו -

(1) שלושה חברי המועצה, אשר שניים מהם חברים בסיעות המיוצגות בוועדת ההנהלה ואחד חבר בסיעה הגדולה ביותר, שאינה מיוצגת בוועדת ההנהלה, שקיבלה את מרב קולות הבוחרים; היו הסיעות כולן מיוצגות בוועדת ההנהלה - יהיה חבר ועדה אחד לפחות מי שאינו חבר המועצה;

(2) הגזבר, מנהל מחלקת הרווחה, ומנהל מחלקת הגביה או מי שכל אחד מהם הסמיכו לענין סעיף זה מבין עובדי העיריה;

(3) היועץ המשפטי שמינתה העיריה לפי חוק הרשויות המקומיות (ייעוץ משפטי), התשל"ו-1975, או עורך דין ממשרדו או מלשכתו ובעיריה שלא מינתה יועץ משפטי כאמור, עורך דין שמינתה המועצה לענין זה.

במועצה מקומית או במועצה אזורית - חברי הועדה יהיו:

(1) שני חברי המועצה אשר אחד מהם לפחות חבר בסיעה שאינה מיוצגת בוועדת ההנהלה; היו הסיעות כולן מיוצגות בוועדת ההנהלה - יהיה חבר ועדה אחד לפחות, מי שאינו חבר בוועדת ההנהלה;

(2) הגזבר, מנהל מחלקת הרווחה, או מי שכל אחד מהם הסמיכו לענין תקנה זו מבין עובדי המועצה המקומית (או האזורית);

(3) היועץ המשפטי שמינתה המועצה לפי חוק הרשויות המקומיות (ייעוץ משפטי), התשל"ו-1975, או עורך דין ממשרדו או מלשכתו, ובמועצה שלא מינתה יועץ משפטי כאמור - עורך דין שמינתה המועצה לענין זה.

כן נקבע בתקנות ההנחה כי המועצה תמנה מבין חבריה שמונו לוועדה, את יושב ראש הועדה וממלא מקומו.

³¹ תקנה 2 א'.

³² תקנה 5.

³³ תקנה 6. לענין הרכב ועדת הנחות בעיריה התקנה מפנה לאמור בסעיף 149 ד לפקודת העיריות (נוסח חדש).

מנין חוקי בישיבות הועדה יהיה נוכחות של יושב ראש הועדה או ממלא מקומו, היועץ המשפטי והגבר.

עוד נקבע כי החלטות הועדה אינן טעונות אישור המועצה אך תונחנה על שולחנה.³⁴ תשומת הלב גם לקביעה כי גזר ומנהל מחלקת הרווחה יכולים להסמיק מי מטעמם לצורך תפקידם על פי תקנות ההנחה.³⁵

3. תנאי לקבלת הנחה

תקנות ההנחה קובעות כי לא תינתן הנחה לפי תקנות אלה, אלא אם כן שולמה יתרת הארנונה הכללית שהוטלה על הנכס בתשלום אחד מראש, בהוראת קבע או לפי הסדר תשלומים אחר להנחת דעתה של הרשות המקומית.

4. מניעת כפל ההנחות והנחה חלקית

כאשר קיימת זכאות להנחות שונות על פי תקנות ההנחה, תינתן לזכאי להנחה, הנחה אחת בלבד, הגבוהה מביניהן, ולא תינתן כל הנחה למחזיק נוסף בנכס שלגביו ניתנה הנחה. עם זאת, כאשר קיימת זכאות להנחה לפי תקנות אלה ולפי תקנות שהותקנו לפי סעיף 12(א) לחוק הסדרים במשק המדינה (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב), התשנ"ג-1992, רשאית המועצה לתת במצטבר.

זכאי להנחה המחזיק בשני נכסים או יותר - תינתן הנחה לנכס אחד בלבד, לפי הגבוהה מביניהן.³⁶

זכאי להנחה אשר החזיק בנכס בחלק משנת הכספים שעליה הוטלה הארנונה - תינתן ההנחה בשיעור יחסי למספר החודשים שבהם החזיק בנכס.³⁷

5. פרסום ההחלטה

החליטה המועצה על מתן הנחות מארנונה ושיעורן, לפי תקנות ההנחה, עליה לפרסם הודעה על כך בתחום הרשות המקומית, ביחד עם הודעתה בדבר הטלת שיעורי הארנונה ומועדי תשלומה.³⁸

³⁴ הנחיות אלו מופיעות הן בתקנה 6 והן בסעיף 149 ד לפקודת העיריות (נוסח חדש).

³⁵ תקנה 1 - "הגדרות"

³⁶ חשוב לציין כי הוראה זו תקפה לא רק לרשות מקומית מסוימת. על כן זכאי להנחה המחזיק בשתי דירות מגורים שכל אחת מהן מצויה בתחומי רשות מקומית אחרת זכאי להנחה אחת בלבד. לצורך יישום החלטה זו - מוצע כי תושב המבקש הנחה יידרש לענות בשאלון (ואולי בתצהיר) לגבי דירות נוספות בהם הוא מחזיק - והאם דרש או קיבל הנחה בניין.

³⁷ תקנה 17.

³⁸ תקנה 18.

נספחים

נספח א הנחיות ראשוניות למילוי טופס בקשה להנחה מארנונה למגורים

אדון גברת נכבדים,

כדי להקל את הגשת הבקשה, להלן:

הנחיות ראשוניות למילוי טופס בקשה להנחה מארנונה למגורים.

לטיפול יעיל יש למלא כל הפרטים בטופס במלואם, ולצרף את כל הטפסים הנדרשים:

- א. למלא את פרטי המבקש והמתגוררים בדירה במלואם ולציין גילאים (מעל 7 נפשות נא צרף ת"ז).
- ב. במידה והנך גר/ה בשכירות, יש לצרף את הסכם השכירות.

לטופס הבקשה יש לצרף:

1. א. 3 תלושי שכר לחודשים אוקטובר-דצמבר של השנה שחלפה או שכר של 12 חודשים רצופים.
ב. 3 תלושי שכר אחרונים של המבקש וכן/בת זוג המתגוררים איתו בנכס. (במידה והבקשה מוגשת לאחר חודש פברואר), או שכר של 12 חודשים רצופים.
ג. במידה וישנם יותר ממקום עבודה אחד או שמקום העבודה שונה במהלך השנה יש לצרף תלושי משכורת של כל השנה.
2. הכנסות נוספות מכל סוג שהוא. (כולל ריבית, רנטה, קצבה, שכ"ד, מילואים, מלגה וכדו')
3. במידה והנך עצמאי - יש לצרף שומה אחרונה ואישורים על הכנסות נוספות + דוחות מע"מ לשנה השוטפת.

הנחיות מיוחדות למקרים מיוחדים

4. במקרים בהם ההכנסה הפנויה נמוכה מאוד, יש לצרף:
א. תדפיסי חשבונות הבנק (בעל ואישה) של שלושת החודשים האחרונים.
ב. דו"ח מעסיקים מהמוסד לביטוח לאומי.
5. במידה וכן/בת הזוג אינם עובדים - אישור מביטוח לאומי על מעמדם.
6. תלמידי ישיבה / כולל - אישור מהישיבה/ כולל בו לומדים בציון המלגה.
7. סטודנטים - אישור לימודים ומערכת שעות.
8. במקרים בהם ההכנסה הפנויה נמוכה במיוחד - יש להמציא הטבריס (בצורה אסתמכאות) למקורות הקיום.
9. במידה ובדירה מחזיקים מס' שותפים הזכאים להנחה, יש להגיש המסמכים של כל השותפים יחד. ההנחה תינתן לכל זכאי לפי חלקו היחסי. במידה וישנם שותפים שאינם מבקשים הנחה, עליהם לחתום על כתב ויתור לקבלת ההנחה.

בקשות לוועדת חריגים בנוסף למצוין לעיל

10. יש לצרף מסמכים מאמתים לאמור בטופס הבקשה.
  11. אישורים על הוצאות חריגות והוצאות רפואיות.
- לתשומת לב: וועדת חריגים דנה בבקשות של מחזיקים שנגרמו להם הוצאות חריגות במיוחד בשל אחת מהסיבות הבאות:
1. טיפול רפואי חד פעמי או מתמשך של המבקש או בן משפחתו.
  2. אירוע אשר הביא להרעה משמעותית ובלתי צפויה במצבו החומרי.

לבירורים נוספים: קו פתוח בטלפון מס' 08-9392512, בימים: א', ב', ג', ד', ה', בין השעות: 08:00-20:00
יום ו' בין השעות: 08:00-13:00

בברכה
אגף המיסים

כתובת באינטרנט: govia@rehovot.muni.il

מס' בקשה _____ ותאריך קבלה _____

עיריית רחובות
בקשה לקבלת הנחה מתשלום ארנונה כללית
לדירת מגורים לשנת הכספים 2010

רחובות, עיר המדע והתרבות

**בקשה לקבלת הנחה מתשלום ארנונה כללית
לדירת מגורים לשנת הכספים 2018**

לפי תקנות הסדרים במשק במדינה והגנות ארנותה, והשנ"ז - 1995

תש"ס בקיאות

תוצאות תוכנית

חסימת המעבול

מספר נכס

פז'ר' וזבז'ס

שם המשפחה		שם הפרטי		שם האב		תאריך לידה		מין		מצב אישי		מס' משלם	
						שנה חודש יום		גבר נקה		☐ רווק ☐ נשוי ☐ אלמן ☐ מעל-לדים			
כתובת		של בית/נייד		של עבודה		האם בבעלות רכב:		כן ☐ לא ☐					
						פרטי הרכב		שנת ייצור		דגם			
האם בבעלות דירת מגורים נוספת:		כן ☐ לא ☐											

א. הצהרה על המחזיק והמשתמשים איתו בזירה הבטוחה הממוננת

[illegible]

האג' מבקש לקבל רשות מחש'לם הארנונה לשנת 2008 מרא' מתוקים הבאים:

ל'תשנ"א

[illegible]

המקום הנכבד, אשר הוקדש לנו, לביצוע המשימה החשובה ביותר, אשר נשנית עלינו, להקים את בית הדין הזה, להקים את בית הדין הזה, להקים את בית הדין הזה.

► *Journal of Management Education*

הצורה

אני ה-ח"ט
הקבועים בכותב אם לא אעשה כן, מצדדי בן, מהפריט שצוים בבקשה זו על ידי, ע"י וניג וניג שפחיתו את מלמס, כנתיב ומדרייטס.
ידוע ל שפחיתו מדיטס בלדו כנתיב או בלדו מלמס, יכולה לשמש סיבה לביטול הנחת ולתקצת עדיטס משפחיתס, או לא נמסר לו
על ידי, או ע"י בן-ווגי או בן משפחה אחר. אני מניח את כוחה של העדיייה לבדוק כראות עיניה את הפריטס שסמרתיו כנפוט זה. במקרה
בי ביטול הנחת, אני מחתייב להודיר את סכסס הנחתה כנפוט שייקבע על ידי העדיייה, אני מחתייב להודיע לעדיייה על כל שינוי שיחול
בנחתו בן משפחה שחולא כנפוט זה. מיינע ע"י כרזת השינוי.

תאריך _____ חתימת המבקש _____

ב). מקורות הכנסה נוספים של המנייט בסעיף (א) לעיל, יש לציין ממוצע חודשי ל-3 חודשים אחרונים.
 (אין למלא אותן הכנסות שנכללו בהודעת השומה).

מקור	סכום בש"ח
תמיכת צה"ל	
קצבת תשלומים מחו"ל	
פיצויים	
הכנסות הכנסה	
השלמת הכנסה	
תמיכות	
אחר	
* אם השכרת דירת מגורים ושכרת דירה אחרת למגורים יש לציין בראשית את ההכנסה ואם ישו בלבד.	
סה"כ	

ג). הוצאות רפואיות - ט"ח _____
 ד). הוצאות דיוור - דירה פרטית / שכורה (מחק את המיותר)
 שכר דירה / _____ / משכנתא לחודש _____ ש"ח
 השתתפות הממשלה בשכר דירה לחודש _____ ש"ח

ה. נכאי להנחה ע"י סעיף זה מי שדרגת נכותו הרפואית המוכרת היא בשיעור של 90 אחוזים ומעלה.

רשימת הרפואית	אחוז נכות	סעיף רפואי

ה. הריני מצהיר כי אני:

☐ בעל נכות רפואית

☐ נכה המקבל תגמול כאסיר ציון - לפי חוק התגמולים לאסירי ציון ובני משפחותיהם, והתשל"ב - 1992 ולהלן - חוק אסירי ציון.

☐ בן משפחה של הרוג מלכות במשפחות כחוק אסירי ציון.

☐ עיוור בעל תעודת עיוור לפי חוק שירותי הסעד, התשל"ח - 1998.

☐ עולה לפי חוק השבות, תש"י - 1950. תאריך רישום כעולה במירשם האוכלוסין מיום _____

☐ נכה הנכאי לתגמולים - לפי חוק התגמולים לנפגעי פעולות איבה, התשל"ל - 1978.

☐ "הורה יחיד" במשפחות כחוק משפחות חד הוריות, התשל"ב - 1992.

☐ חסידי אומות העולם.

☐ פנסיונר המקבל/ת קצבת זקנה / קצבת שאירים.

☐ פנסיונר המקבל/ת קצבת זקנה / קצבת שאירים בצדדי גימלת הכנסה מהמוסד לביטוח לאומי.

☐ נכה הנכאי לקצבה חודשית מלאה - במשפחות בסעיף 22 לחוק ביטוח לאומי, ודרגת אי כושר השתכרות מ-75 אחוזים ומעלה.

☐ זכאי לגימלה / תשלום לפי גימלת סיעוד, פרק 1 לחוק הביטוח לאומי, בסך _____ ש"ח לחודש.

אישור הבקשה		פקיד המאשר
נימוקי ההחלטה	שם משפחה	שם פרטי
	חתימה	

בדיקת הבקשה		שם פקיד בודק	
מס' היסט	מס' מזהים	תאריך	שם משפחה

חתימת הפקיד: _____

נספח ג בקשה לקבלת הנחת "אזרח ותיק"

בקשה לקבלת הנחת "אזרח ותיק"

א. לסילא הטופס, לצדך את כל האישורים הנדרשים

אבהשלים התמלול כי הנחת יאשרה תיקי המבקש מתאגדים ושלטון

פרטי המבקש/ת:

מספר זהות	שם משפחה	שם פרטי	תאריך לידה	הקצב האיתי	המין
				☐ זכר ☐ נקבה ☐ אחר	☐ זכר ☐ נקבה ☐ אחר
כתובת נוכחית שם הרחוב: _____ מספר הבית: _____					
כתובת נוכחית שם הרחוב: _____ מספר הבית: _____					

מסומצ הכנסות בני הבית ב-3 החודשים האחרונים:

קידומ	שם משפחה	שם פרטי	גיל	מספר זהות	הלישוק	מקום הכנסות	הכנסות חודשיות ברוטו ממוצעת
1							
2							
3							
4							
5							
י יע לצדך תלשוני שר / מניה ואישורים של כל סוגי הכנסות של כל בני הבית ב-3 החודשים האחרונים, למעט ישרי שומם הכנסה אלוונה שביד							

מסומצ הכנסות בני הבית ב-3 החודשים האחרונים:

מקום	שכום חודשי בשי"ח	מקום	שכום חודשי בשי"ח
1	ביתנו כחודשי	10	תמיכת צה"ל / משהבית
2	קצבת ירדים	11	קצבת תשלומים מחיר
3	מניה מסומצ העבודה	12	רווחים מפיצויים
4	קצבת וארדים	13	הכנסות הכנסות
5	קצבת נכח	14	השקעות הכנסות
6	הכנסות השלר דירה	15	תמיכות
7	סיונות	16	סיונות
8	דמי אבטלה	17	כניסה מחיל / דנשה
9	מילונות	18	אחר

הארות מבקשת הנחת:

הצהרת המבקש/ת:

ארוני מתחלת/ת בזה כי אני מתחלת/ת בדירה וכי כל המרשים הרשומים תלוי הם נכונים, וכל העלמותי פרט כלשהו
 מרשומים שמתבקשתי לסלס
 ידוע כי כי לעיריית יש זכות לבדוק את נכונות המרשים הניל בכל האמצאים היומדים לרשות חוק.

תאריך: _____ תחנות המבקש/ת: _____

לא יטופל טופס בקשה שלא מולא על כל סעימיו (כולל חתימת המבקש/ת
 ו/או שלא צורמו לטופס כל האישורים.

נספח ד בקשה לקבלת הנחת "נזקק"

עיריית רחובות

בקשה לקבלת הנחה מתשלום ארנונה כללית לדירת מגורים
לשנת הכספים 2018 - למחזיק שהוא "נזקק" וראה הגדרה בהנחיות להלן
לפי תקנות הסדרים במשק במדינה ונאחות ארנונה, התשנ"ז - 1995

מספר נכס																													
<table border="1"> <tr> <td>מסל</td> <td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td> </tr> <tr> <td>מסל</td> <td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td> </tr> </table>										מסל										מסל									
מסל																													
מסל																													
שם המשפחה		השם הפרטי		שם האב		תאריך לידה		מין																					
						שנה חודש יום		זכר □ נקבה □																					
								מזב אישי □ רווק □ גרוש □ אלמן □ מט' ילדים □																					
הישוב		הרחוב		מס' הבית		גוש		חלקה																					
								תת-חלקה																					
								על בית/נייד																					
								על עבודה																					
האם בבעלותך רכב: כן □ לא □ דגם שנת ייצור פרטי הרכב																													
האם בבעלותך דירת מגורים נוספת: כן □ לא □																													

1. שכיר/עצמאי יש למלא טבלאות א-ב להלן:
(א). הצהרה על המחזיק והמחזיקים איתו בדירה והכנסותיהם.
שכיר - יש לצרף תלושי שכר לחודשים אוקטובר עד דצמבר 2017.
במידה והבקשה מגשת לאחר 28.2.18 יש לצרף גם את שלושת תלושי השכר האחרונים.
עצמאי - יש לצרף את שומת מס הכנסה שנתית אחרונה.
במידה והבקשה מגשת לאחר 28.2.18 יש לצרף גם את דוחות מע"מ לשנת 2018

קריבה	שם משפחה	השם הפרטי	גיל	מספר זהות	העיסוק	מקום העבודה	הכנסה חודשית ברצף מתוצרת
1	מבקש/ת						
2	בן/ בת זוג						
3							
4							
5							
6							
7							
8							
9							
10							
11							

ב). מקורות הכנסה נוספים של המגוייס בסעיף א) לעיל ואין למלא אותן והכנסות שנקללו בודעת השומה

מקור	סכום בש"ח	מקור	סכום בש"ח
1 ביטוח לאומי	8	תמיכת צה"ל	
2 חשק זקנה	9	קצבת חסרונים חז"ל	
3 משיה מתקום העבודה	10	פיצויים	
4 קצבת שאירים	11	הכנסות הכנסה	
5 קצבת נכות	12	השלמת הכנסה	
6 שבו זידה	13	תמיכות	
7 חילוצה	14	אחר	
		סה"כ	

* השכרת דירת מגורים ושכרת זידה אושרת למגור - יש לצרף בדאגה את האישור (אם יש) בלבד.

[illegible]

הצהרה

תאריך: _____ חתימת המבקש: _____

לשימוש המשרד

המלצה א _____

_____

_____

_____

_____

האריך _____ חתימה _____

החלטה _____

_____

_____

_____ חתימות: _____

אודות האגף לפיתוח ותכנון ההון האנושי יחידות השטח במשרד הפנים:

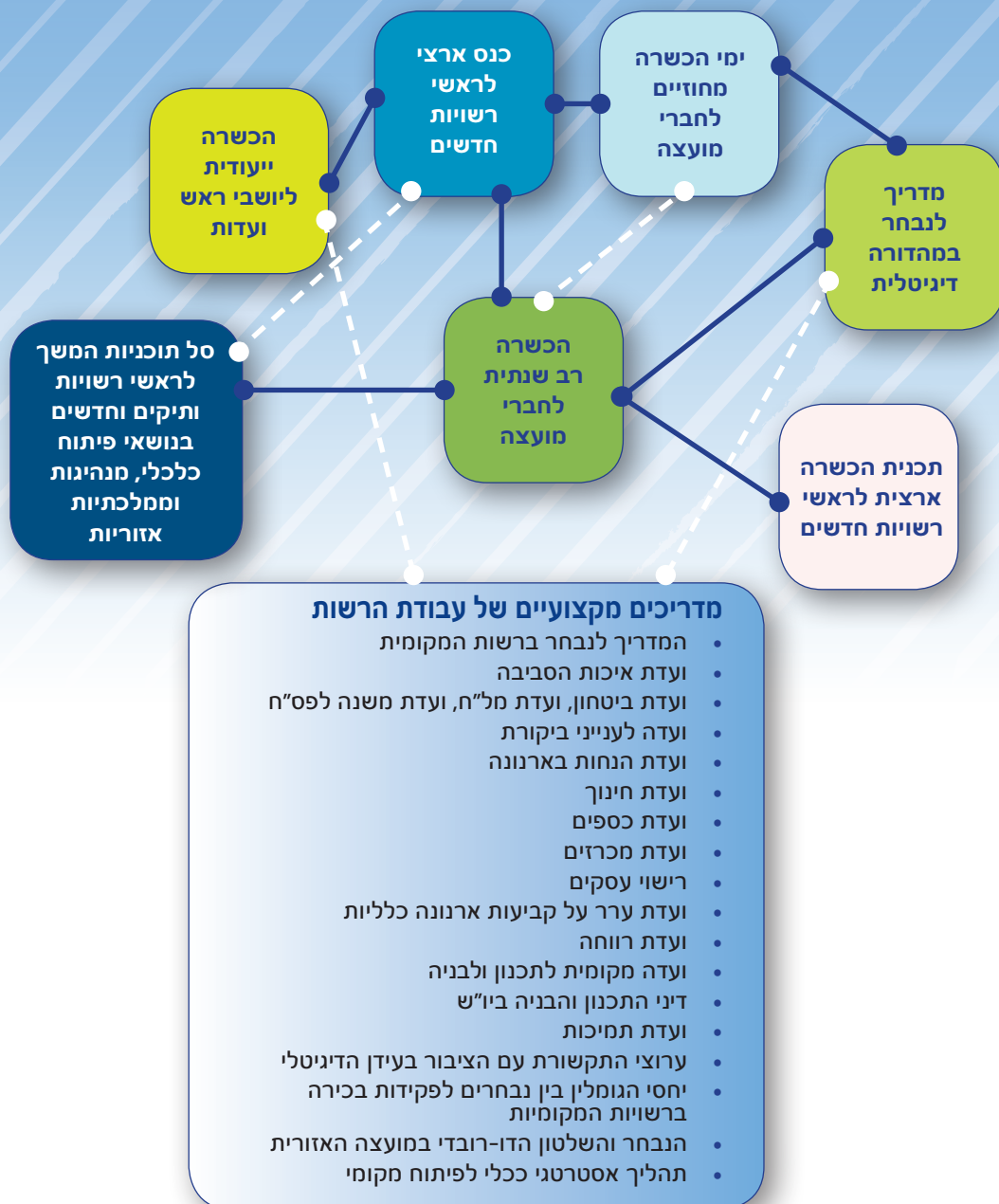
אגף בכיר לפיתוח ותכנון ההון האנושי ברשויות המקומיות הוקם בפברואר 2018 כחלק משינוי ארגוני משמעותי במשרד הפנים. האגף משוייך ארגונית למינהל הפיתוח במשרד ואמון על חיזוק השלטון המקומי באמצעות ריכוז מאמץ בהון האנושי ובהון הארגוני. האגף פועל באמצעות יחידות מטה במשרד הפנים ושמונה יחידות שטח הפרוסות ברחבי הארץ. יחידות השטח אמונות על חיזוק השלטון המקומי באמצעות תהליכי הדרכה ופיתוח ארגוני, מתוך משמעות לפריסה ארצית וקרבה לרשויות המקומיות.

מערך ההכשרה בחירות 2018 :

הכשרת הנבחרים החדשים ובמסגרתה פיתוח תורה מקצועית והפקת פרסומים יעודיים, מבוססת על ההכרה במשקל המכריע שיש לחברי מועצת הרשות המקומית ולעומד בראשה, על איכות תפקוד הרשות המקומית בה הם מכהנים ועל השלטון המקומי בארץ בכללותו. להכשרה זו חשיבות רבה בחיזוק הבסיס הדמוקרטי של רובד השלטון המקומי. היא מהווה תשתית לנבחרי הציבור לביצוע תפקידם, לקשרי הגומלין ולתהליכי קבלת החלטות של הנבחרים, ההנהגה הבכירה והפקידות המקצועית. כל אלו-לטובת התושבים אותם הם מייצגים ואותם אמורים לשרת באופן יעיל ואיכותי.

הכשרת נבחרים ברשות המקומית

www.mifamim.moin.gov.il www.moin.gov.il

קצר ומקוון - מדריך דיגיטלי לנבחר
באתר משרד הפנים